

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації,
медичної допомоги та медичного страхування

18 грудня 2025 року

РАДУЦЬКИЙ М.Б. ... членів комітету.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. А ми її тільки що почули. Вона тільки що говорила.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. А я не почув, вибачте.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. 12.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так, сьогодні в нашому засіданні також беруть участь. Колеги запрошені, прошу, коли я озвучую прізвище, відповідати "присутній", для того щоб зафіксувати це в протоколі засідання.

Народні депутати...

ДМИТРИЄВА О.О. Михайле Борисовичу, перепрошую, а ви вже перекличку робили?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так, пані Оксано.

ДМИТРИЄВА О.О. Дмитрієва є.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Тоді 13.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. 13. Дякую.

ГУРІН Д.О. Вибачте, будь ласка, пане голово, Гурін теж є.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. 14 є.

В нашому засіданні також беруть участь народні депутати України, автори альтернативних законопроектів.

Заблоцький Мар'ян Богданович.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Вітаю вас.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Є. Так?

Клочко Андрій Андрійович.

Кривошеєв Ігор Сергійович.

КРИВОШЕЄВ І.С. Кривошеєв присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Устенко Олексій Олегович.

Чорний Дмитро Сергійович.

Від Міністерства охорони здоров'я України – Ляшко Віктор Кирилович.

ЛЯШКО В.К. Добрий день. Присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Кузін Ігор Володимирович.

КУЗІН І.В. Добрий день. Присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Карчевич Марія Володимирівна.

КАРЧЕВИЧ М.В. Доброго дня. Є.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Копач Ігор Миколайович.

КОПАЧ І.М. Добрий день. Присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Від Міністерства оборони України – Самофалов Дмитро Олександрович.

САМОФАЛОВ Д.О. Добрий день. Присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Артеменко Валерій Юрійович.

АРТЕМЕНКО В.Ю. Добрий день. Присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Казмірчук Анатолій Петрович.

КАЗМІРЧУК А.П. Доброго дня. Присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Від Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Глущенко Світлана Аркадіївна.

ГЛУЩЕНКО С.А. Доброго дня. Присутня.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Від Апарату Ради національної безпеки та оборони - Голобоков Артем Геннадійович.

ГОЛОБОКОВ А.Г. Доброго дня. Присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Від Експертної ради при Комітеті Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування – Гук Андрій Петрович. Андрію Петровичу, наче бачили вас.

Від Бюро ВООЗ в Україні – Ольга Шевченко.

ШЕВЧЕНКО О. Доброго дня. Присутня.

ГУК А.П. Добрий день. Присутній.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вітаємо.

А також до нашого засідання в якості слухачів без права виступу доєдналися представники Спілки Українських Підприємців, Європейської Бізнес Асоціації та Американської торговельної палати в Україні, які відповідно до Закону України "Про лобіювання" внесені до Реєстру прозорості НАЗК.

Отже, розпочинаємо нашу роботу із затвердження порядку денного. Колеги, ви всі попередньо отримали його для ознайомлення. Також я знаю, що у нашого колеги народного депутата Валерія Зуба та пані Оксани Дмитрієвої є додаткові пропозиції в "Різному". Прошу їх озвучити.

Пане Валерію, прошу вашу пропозицію озвучити в "Різному".

ЗУБ В.О. Уже зараз?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так. Ну просто озвучте, про що ми будемо в "Різному"...

ЗУБ В.О. Це те, що ми обговорювали на минулому засіданні комітету, і воно стосується знову ж таки визначення питання неякісних ліків, щоб ми його внесли в якийсь із законопроектів. І ми планували звернутися до Міністерства охорони здоров'я, щоб в якийсь законопроект це поняття було внесено.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Я додатково, що ми попросили МОЗ просто сформулювати визначення неякісних ліків, так? Я правильно розумію?

ЗУБ В.О. Так-так. Сформувати поняття "неякісні ліки", це для того, щоб далі був проголосований законопроект по клінічних дослідженнях.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

І, Оксано Олександрівно, прошу вас.

ДМИТРИЄВА О.О. Михайле Борисовичу, дякую. У мене питання буде по орфанних захворюваннях. Це стосується пацієнтів зі СМА. Я би дуже хотіла, щоб міністерство залишилось в "Різному", у мене буде там прохання до них проговорити це питання. Дякую вам.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, пані Оксано.

Колеги, якщо немає заперечень чи інших пропозицій, пропоную затвердити порядок денний з урахуванням внесених пропозицій. Прошу голосувати.

Радущкий – за.

Булах.

БУЛАХ Л.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вагнер.

ВАГНЕР В.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вірастюк. Василь Ярославович!

Гурін.

ГУРІН Д.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дмитрієва.

ДМИТРИЄВА О.О. Дмитрієва - за.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дубіля нема.

Дубнов.

ДУБНОВ А.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Заславський.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Зінкевич.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Зуб.

ЗУБ В.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Кузьмініх.

КУЗЬМІНИХ С.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Макаренко.

МАКАРЕНКО М.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Перебийніс.

ПЕРЕБИЙНІС М.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Стефанишина.

СТЕФАНИШИНА О.А. За.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. 13 – за. 1 – не голосував.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую. Порядок денний затверджено.

Колеги, перше питання порядку денного: про проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання нікотинових виробів (доопрацьований). Колеги, нагадую, що 29 листопада, жовтня, вибачте, цього року на засіданні комітету за результатами розгляду законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання нікотинових виробів (реєстраційний номер 14110) та альтернативних до нього законопроектів 14110-1, 14110-2, 14110-3, 14110-4 і 14110-5 нами було ухвалено рішення доручити підкомітету з питань забезпечення епідемічної безпеки, боротьби з ВІЛ/СНІД та соціально небезпечними захворюваннями підготувати доопрацьований комітетський законопроект з урахуванням слухних положень цих законопроектів та проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо заборони видимого для споживача розміщення тютюнових виробів та інших виробів у місцях роздрібної торгівлі (реєстраційний номер 12091) та альтернативних до нього законопроектів - реєстраційний номер 12091-1, 12091-2, 12091-3 і 12091-4.

Сьогодні на розгляд комітету внесено доопрацьовану редакцію законопроекту, який пропонується внести від комітету на розгляд Верховної Ради відповідно до частини другої статті 110 Регламенту Верховної Ради України. Законопроект попередньо розглянуто на засіданні підкомітету з питань забезпечення епідемічної безпеки та боротьби з ВІЛ/СНІД, соціально небезпечними захворюваннями.

Колеги, пропоную такий регламент розгляду цього питання. Спочатку надамо слово голові профільного підкомітету для представлення основних положень доопрацьованого законопроекту, з регламентом до 5 хвилин. Пропоную також за бажанням надати слово авторам альтернативних законопроектів, до 3 хвилин. Потім до 3 хвилин представникам Міністерства охорони здоров'я для висловлення їх позиції.

Потім перейдемо до обговорення. Пропоную традиційно обмежитися 3 виступами по 3 хвилини. Колеги, прохання, як завжди, писати в групу комітету. За бажанням обговорення надамо слово іншим учасникам засідання з регламентом до 2 хвилин. Мається на увазі, запрошені представники відомств або держустанов.

Колеги, немає заперечень? Тоді переходимо до розгляду питання.

Слово надається голові підкомітету з питань забезпечення епідемічної безпеки, боротьби із ВІЛ/СНІД та соціально небезпечними захворюваннями, народному депутату України Булах Ладі Валентинівні.

Прошу, Ладі Валентинівно, у вас 5 хвилин.

БУЛАХ Л.В. Дякую.

Шановний голово, шановні колеги, коротенька презентація законопроекту. Текст у вас є, ви з ним ознайомлені. Вчора дійсно було досить довге засідання підкомітету, більше години, і відповідно було прийнято рішення. Необхідність прийняття проекту закону зумовлене стрімкою динамікою зростання вживання тютюну і нікотину серед дітей та молоді в Україні, що спричинене агресивним поширенням нових тютюнових

та нікотинових виробів, про що свідчать дані Всесвітньої організації охорони здоров'я. Чинне законодавство потребує посилення для забезпечення належного рівня захисту дітей, ну взагалі всього молодого покоління.

Доопрацьований законопроект 14110-д передбачає. Ну я зупинюся на ключових його положеннях, тому що всього-на-всього 5 хвилин, а насправді законопроект дуже великий.

Перше, це врегулювання нікотинових виробів для орального застосування. Як на мене, це головна мета цього законопроекту – це врегулювання нікотинових виробів для орального застосування, в народі це оці снюси, подушечки, які містять нікотин, які діти вживають, і сьогодні мають прямий доступ до їх придбання. Тобто сьогодні ритейл може спокійно їх продавати неповнолітнім.

Друге. Заборона електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, на території України. Також ліквідація видимого розміщення для споживача тютюнових та нікотинових виробів, тобто це заборона викладки, і запровадження комбінованих медичних попереджень текстових і графічних на усіх тютюнових виробках, я маю на увазі, вони у нас і так є, але ми ще поширюємо це медичне попередження на оцю баночку цих снюсів круглу та на упаковки пристроїв для споживання тютюнових виробів без згорання, і заборона бездимних тютюнових виробів із характерним смаком чи запахом.

Запропоновані норми проекту закону розроблені відповідно до Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну, ратифікованою Україною ще у 2006 році.

Хочу окремо підкреслити для, ну профілактую маніпуляції про військових, про потребу військових, яка не буде задоволена, або там що у них не буде якогось доступу. По військових. Цей законопроект, 14110-д, не передбачає заборону нікотинових виробів для орального застосування – як вони є у продажі, так вони і будуть. Нікотинові вироби для орального

застосування залишаються на ринку – щоб не маніпулювали. І просто хочеться окремо підкреслити, що нікотинові вироби для орального застосування взагалі не є засобом меншої шкоди або зменшення шкоди, або засобом взагалі відмови від вживання тютюну та нікотину. І насправді, якщо військовим потрібна психологічна або психіатрична допомога, то її треба там організувати та надавати, а не маніпулювати тим, що нікотинові засоби покращують психологічний або психічний стан наших захисників.

Відповідно, прошу підтримати доопрацьований підкомітетом проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання нікотинових виробів та керуючись положенням частини другої статті 110 Регламенту внести його на розгляд Верховної Ради і рекомендувати за результатами розгляду у першому читанні прийняти доопрацьований законопроект за основу. Як вже наголошував голова комітету, беручи до уваги рішення комітету від 29 жовтня 2025 року, протокол 172, і відповідно відхилити законопроекти 14110 та альтернативні, тому що напрацьований комітетом новий законопроект 14110-д.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, Ладо Валентинівно.

БУЛАХ Л.В. Я завершила.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, Ладо Валентинівно.

Я єдине, я думав, що ви додасте, я хотів би додати, що в одному снюсі знаходиться 20 міліграм нікотину, це добова терапевтична доза. Тобто, умовно, якщо людина вживає більше однієї подушечки, то це перевищення добової дози, яка дозволена у медицині. І тут це теж таке питання, яке не треба зневажати. Я думав, що просто ви додасте це, але ж ми...

БУЛАХ Л.В. Дякую. Так, це важливо.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Від авторів альтернативних законопроектів. Ігорю Сергійовичу, ви будете брати слово?

КРИВОШЕЄВ І.С. Так. Вже можна?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так, прошу.

КРИВОШЕЄВ І.С. Колеги, важко осягнути, скільки шкоди і зла несе, наприклад, алкоголь, але ми чомусь не забороняємо алкоголь, скільки шкоди і біди несуть азартні ігри, але ми не забороняємо азартні ігри, ми їх регулюємо. Фастфуд це взагалі чисте зло, то, мабуть, треба заборонити висококалорійну їжу і взагалі законодавчо заборонити їсти після шостої? Ми ж це не забороняємо, ну бо це ідіотизм. Дорослі люди мають багато різних, іноді небезпечних звичок, всі вони безумовно потребують регулювання, держава має слідкувати за тим, щоб небезпечна звичка однієї людини не становила небезпеку для іншої людини, як мінімум, ну і, звісно, щоб люди були проінформовані про цю небезпеку, потрібно цю небезпеку огородити від дітей, це безумовно, і це треба регулювати. Але у поведінковій економіці є аксіома, що заборона взаємовигідного обміну завжди приречена на провал, держава програє, злочинність виграє, корупціонери виграють. На мою думку, оцей доопрацьований – це по суті заборона, і на мою думку, шансів у залі у такої ініціативи немає.

Я хочу наголосити на тому, що автори альтернативних законопроектів до робочої групи не були долучені і відтак, ну я не знаю, на мою думку, немає сенсу це виносити в пленарну залу, шансів там немає.

Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ігорю Сергійовичу, дякую за ваш виступ. Єдине, хотів би вас попросити прочитати доопрацьований законопроект, там немає слова "заборона", там є регуляція, яка відповідає європейським регуляціям, але слово "заборона" я там не знайшов. Буду вам дуже вдячний, якщо ви в доопрацьованому законопроекті...

КРИВОШЕЄВ І.С. Я читав доопрацьований.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Тоді, якщо вам не важко, скиньте, будь ласка, в чат зараз мені, Ігорю Сергійовичу. В мене прохання.

КРИВОШЕЄВ І.С. Ну от давайте дозволимо алкоголь, тільки 0,5 відсотка алкогольності, наприклад. Отака буде заборона.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ігорю Сергійовичу, слово "заборона" в законі в доопрацьованому не існує. Тому я прошу, якщо ви десь там це побачили, скиньте в чат, щоб це побачили всі. Це по-перше.

По-друге, в нас навіть у звичайних цигарках немає 20 міліграм нікотину. Чому в подушечках його має бути 20 міліграм, тобто вбивати людей перевищенням добової дози? Ну я не проти, це ваше право відстоювати таку позицію. Але прохання, ви просто, це як репліка, ви сказали, що ми вводимо заборону, комітет в доопрацьованому законопроекті заборону не вводив. Що стосується запрошення, запрошувались на підкомітет всі, і наскільки я знаю, пан Мар'ян був на цьому підкомітеті і дуже активно відстоював свою позицію. Дякую, Ігорю Сергійовичу.

До слова запрошується, якщо є бажання, Мар'ян Богданович Заблоцький.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Ну перш за все, пане голову, пане Михайле, дякую вам за конструктивну позицію, тому що дійсно ви в кулуарах старались зробити все, щоб цей законопроект був більш конструктивний, щоб враховував кращі положення. На жаль, я розумію, не вийшло. Ну давайте чесно, дійсно дискусії ніякої не було, вчора голова підкомітету мене поставила в доволі специфічній і в не дуже дружній манері, що я не член підкомітету, що прийнято було рішення на рівні секретаріату це все зробити і взагалі там пішов я подальше зі своїми ідеями. Ну а я наполягав насправді на тому, щоб ми хоча би вирішили проблему кальянів, тому що заборону ми нібито ввели в 2012 році, але от за 50 метрів від Верховної Ради є кальян-бар, всі туди ходять курити, в тому числі народні обранці, в тому числі які голосували за цю заборону. Моя пропозиція була проста, давайте бути дорослими людьми і не забороняти дорослим людям курити кальян, але звісно, наприклад, не

пускати людей до 18 років туди. На жаль, не почули, пояснили, куди я маю йти з такими ідеями і так далі.

І що стосовно цього, звичайно ж, що те, що ви пропонуєте по паучах – це просто гра слів. Звісно можна, наприклад, залишити дозволеним вино до смаку, кольору і там з алкогольним рівнем 2 відсотки, але звісно, що це де-факто заборона вина буде. Але де-факто, давайте так, це не де-юре, це де-факто заборона паучів. І звісно, що така проблема дійсно є серед військових. От я останні декілька тижнів провів серед них, дійсно користуються, дійсно вони цього не зрозуміють. Можете з ними поспілкуватися, вони вам це скажуть.

І в цілому підкреслюю, от я, наприклад, серед того, як відбувалися якісь подібні заборони чи ініціативи, бачу певні тенденції там. То ДПСС викатує якусь постанову і там одразу називається кальян-барам, що тепер не 10 тисяч гривень будете платити в місяць там, а тисячу доларів і так далі. То відбуваються якісь конфлікти в галузі і там у найбільшого виробника паучів починають виникати проблеми.

Я би, дивіться, якщо ми говоримо дійсно за здоров'я, я дійсно за здоров'я, я був стабільно - за. Але зараз те, що робиться, це такий екстремальний, не знаю, медичний гіг, чи як його назвати. Я ідеологічно проти цього. Я доросла людина, мені не потрібна нянька, якщо я хочу собі пауч, я маю право це собі покурити. А якщо я хочу кальян, я повинен мати право покурити. Не хочете – не куріть і не вживайте. От відверто.

Звісно, що я таке підтримати не можу, особливо в плані відсутності дискусії, і в залі буду опонувати. Але ще раз, пане Радуцький, дякую вам за спробу якось нас помирити. На жаль, не вийшло. Дякую вам.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, Мар'яне Богдановичу. Ви просто мене згадали, тому відповім. Дивіться, я теж не вважаю, що заборона – це дієвий метод, але обмеження і регуляція – це роблять всі країни, і тут питання... Ви доросла людина, дійсно мають бути якісь регуляторні обмеження, але точно

ваше здоров'я – це ваше право. Але поруч з вами можуть знаходитись люди, яким це буде шкодити. Тому тут якусь середину треба знаходити і ви самі це підтверджуєте, що я намагаюсь знайти середину, але ну точно терапевтичну дозу перевищувати це зовсім неправильно.

Дякую.

БУЛАХ Л.В. Даруйте, можна, Михайле Борисовичу?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так.

БУЛАХ Л.В. Маленька репліка, можна? Просто я хочу уточнити, що колега наш пан Мар'ян маніпулює просто інформацією. Ми не забороняємо кальяни. Якщо людина хоче курити, вона може його курити у себе вдома або на веранді на вулиці. І нічого нового цей законопроект не створює. Але пан Мар'ян намагається відновити куріння кальянів в мережах барів, ресторанів, які були дійсно заборонені ще в 2012 році, просто щоб для розуміння. Нас дивляться глядачі зараз, пряма трансляція іде в фейсбуці, мені хотілось б просто роз'яснити людям, що це маніпуляція. І вчора я запропонувала пану Мар'яну просто свою ідею просувати своїм власним законопроектом, якщо в нього є така інтенція. У нас зовсім інша мета і даний законопроект, який сьогодні ми розглядаємо, носить в собі зовсім інші цілі, це регуляція "подушечок".

Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Я перепрошую, просто маю право на репліку, якщо дозволите, з усією повагою.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Прошу, Мар'яне, але давайте хвилинку, не більше.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Я дуже коротко. Дивіться, пропозиція дозволити кальяни була в моєму альтернативному законопроекті. І вона також каже, що тоді в такі заклади не можна заходити дітям до 18 років. Як на мене, це золота середина. І я це хочу зробити, тому що навколо цього сформувалась відверта корупція. І це було частиною нашого діалогу. Ви хочете

регулювання на паучі? Я теж бачу в цьому сенс. Але давайте відмотаємо назад ті регуляції, які не працюють. Вони не працюють, вони навіть вами не дотримуються. Ладно, ну ви ж теж курите кальян і ви курили його разом зі мною вже після 12-го року. Ми бачимо, скільки айкосу споживається в кулуарах.

БУЛАХ Л.В. Пане голово, мені здається, що ця дискусія переходить на особистості. Я прошу її припинити.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Стоп, колеги, колеги, колеги.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Колеги, я з вами не курил кальян. Давайте далі.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так, пане Мар'яне, але ...

МАКАРЕНКО М.В. Михайле Борисовичу, ну припиняйте цей диспут з ними. Ми ж медики, щось розуміємо.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Михайле Васильовичу, дякую, дякую за допомогу.

Пане Мар'яне, але пропозиція окремого закону, вона може бути реально слухною.

Пан Юрій Заславський, прошу.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Доброго дня, колеги. Дозвольте мені як автору альтернативного 5 хвилин вашої уваги, я вискажу ...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ні, в нас альтернативний 3 хвилини, Юрію Івановичу.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Ну давайте я постараюсь.

Михайле Борисовичу, можна, так?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так-так, прошу.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Я як автор одного з альтернативних проектів до оригінального законопроекту мені важливо, аби наші домовленості виконувались. На жаль, мене не долучали до роботи над новим проектом, там вчора фактично поставили перед фактом на засіданні підкомітету, що цей текст має рухатись на комітет. Тому моя першочергова пропозиція не

підтримувати цей текст на комітеті, а дати можливість якісно ознайомитися з ним всім членам комітету та авторам альтернативних.

Що стосується паучів, нагадаю, що під час обговорення на попередньому комітеті ми прийняли рішення доопрацювати законопроект, аби подушечки були дозволені. Почитавши проект, я бачу, що автори задекларували нібито дозвіл цього продукту та його регулювання, але по суті там прописана саме заборона, це ми вже обговорюємо, але я підтверджую те, що говорили попередні доповідачі, обмеження нікотину на рівні 1 міліграма. От зараз на ринку присутні продукти з високою дозою нікотину аж до 170 міліграм, що небезпечно для здоров'я. Але автори пропонують 1 міліграм. А ми знаємо, що в звичайній сигареті кількість нікотину може досягати від 10 до 20 міліграм. І воно продається, і воно вживається.

Тому я хочу наголосити, що нам потрібно дозу нікотину підняти – так, як це в багатьох європейських країнах регулюється, а саме обмеження шляхом 20 міліграм на порцію. Це такі країни, як Словаччина, Польща, Угорщина, Болгарія, Румунія, Греція, Швеція, Британія, Фінляндія. Тобто це достатньо розвинуті країни, які нормально регулюють це питання.

Що стосується взагалі нікотину, ми про це не говоримо, але нікотин сам по собі, крім того, що ми говоримо, що він небезпечний, він є і навпаки потрібний іноді і він, якщо його вживати перед якимись розумовими навантаженнями, він покращує когнітивні якості, розумові якості людини. І люди, які йдуть, там, на екзамени, там ще якісь розумові атаки відбуваються, скажемо так, вони клеять пластирі і це покращує розумові якості. Ми про це чомусь не говоримо.

Що стосується заборони будь-яких смаків у паучах. Згадайте, як ми заборонили смаки в електронних сигаретах, це абсолютно не спрацювало. Електронні сигарети, сьогодні вони є, вони продаються. Всі ті, хто хотіли їх курити, їх курять, але вони сьогодні завозяться методом контрабанди і держава з цього не отримує ніяких податків, і ми маємо тільки втрати.

Що стосується упаковки, то сьогодні я вже озвучував це на підкомітеті, що випускають сьогодні, заводи-виробники випускають...

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Прошу, будь ласка, завершувати.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. ... а ми через упаковку забороняємо їх ввозити, тому що заводи змінювати не будуть форму випуску. Ну, я думаю, цього вистачить.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую. Маленьке уточнення. Пане Юрію, взяв тільки що пачку одного відомого виробника, не знайшов я там ні 15, ні 20, знайшов там – 0,7 міліграм нікотину. Вибачте, але великі виробники тютюнові, вони чітко розуміють, що таке терапевтично небезпечна доза. Тому, будь ласка...

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. А звідки у вас пачка?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Це взято у нас з виставки заборони паління. У мене таких пачок... Я особливо передивився зараз трьох виробників найбільших в Україні...

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Михайло Борисович...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вибачте, я вас не перебивав, пане Юрію, і ви мене не перебивайте!

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. То ми ж дискутуємо...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Коли ви на Комітеті здоров'я нації розповідаєте, що нікотин це корисно і його треба, навпаки, то давайте його зареєструємо як лікарський засіб, паучі, давайте пройдемо клінічні дослідження, МОЗ нехай оцінить оцінку медичних технологій паучів. І взагалі, давайте, чого ви їх не пропонуєте у Доступні ліки віднести, паучі? І це на засіданні Комітету здоров'я нації!

МАКАРЕНКО М.В. Михайле Борисовичу, у нас дискусія чи засідання комітету. Михайле Борисовичу!

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую. Вибачте, Михайле Васильовичу. Але, чесно, я все розумію, але коли нам... Давайте ще паучі віднесемо до ліків. Дякую.

Прошу, Дубнов Артем Васильович.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Я можу коментувати?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ні, вибачте, ні.

Прошу, Артем Васильович Дубнов.

ДУБНОВ А.В. Доброго дня, колеги. Я не є прихильником ...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Артеме Васильовичу, прошу. Зв'язок.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Артеме Васильовичу, вас не чути.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Колеги, я пропоную, поки зв'язок у Артема Васильовича, надамо слово, з'явився пан Устенко, автор одного з чергових законопроектів.

Прошу, пан Устенко.

УСТЕНКО О.О. Доброго дня. Хотів би теж сказати з приводу того, що потрібно все-таки, щоб була створена робоча група, щоб доопрацювали всі ці законопроекти. Дійсно, був якийсь такий фінальний варіант "дешний". І хотів би теж зазначити, що в першу чергу потрібно на робочу групу було залучити податковий комітет, тому що безпосередньо всі податкові надходження, які будуть іти від підакцизних товарів, вони будуть іти через податкову, яка відноситься все-таки до Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики. Тому тут дійсно це потрібно було зробити. Ми про те, що є доопрацьований комітетом, всі автори альтернативних законів, я думаю, що колеги підтвердять, дізналися позавчора, коли прийшов лист-запрошення на підкомітет пані Булах, тому тут питання в тому, що все ж таки треба, так, регулювання треба, зрозуміло, що воно потрібно, що це не може бути дикий ринок, але дійсно, як правильно зазначив Мар'ян Богданович, що ми заборонили вже багато чого, починаючи від кальянів, закінчуючи електронними сигаретами, і фактично ці заборони не працюють. Воно все

продається, продається у відкритому доступі, продається в кожному ларьку, подивіться по регіонах України – це все існує, і ми робимо вигляд, що його немає, а воно фактично є. І ніяка боротьба, скільки від мене було і звернень, і запитів до правоохоронних органів, що просто посеред, наприклад, такого міста як Полтава, просто в центрі продаються електронні цигарки зі смаками. Ну ніякої реакції на це немає. Так само як і в інших регіонах – в Харкові, в Дніпрі я це бачив, в Києві воно все існує.

Давайте дійсно зробимо таку заборону, яка буде працювати, тобто відрегулюємо цей ринок, зробимо його таким, який може існувати і може сплачувати податки до державного бюджету. Фактично просто заборони, ну тому що зараз тут ми більше вводимо заборону, воно не буде існувати в такому вигляді, ми просто отримуємо імпорт або цих незаконних виробів, які будуть імпортуватися в Україну, або якісь чорні фабрики, які будуть випускати і отут продавати без акцизу, без будь-чого іншого. Так, підуть ті, хто в білу можуть сплачувати податки, але на їх місці з'явиться чорний виробник, який буде тут виробляти. Тобто моя думка, що тут все ж таки потрібно зробити дійсно доопрацьований закон, залучити представників податкового комітету і вийти на якесь рішення, яке буде дійсно працювати і мати і податковий вплив, і мати можливість державі наповнювати бюджет, і так само воно буде працювати, а не імітувати діяльність того, що є якась заборона.

Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, Олексію Олеговичу.

ДУБНОВ А.В. Михайле Борисовичу, я повернувся. Вибачте, проблеми зі зв'язком.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так, Артеме Васильовичу, зараз, хвилину.

Олексію Олеговичу, в понеділок був розісланий проект доопрацьованого законопроекту, а не тільки запрошення. Це інше питання. А що стосується запрошувати податковий комітет, в нашому доопрацьованому

законопроекті, як і в ваших всіх альтернативних, ніде не йде мова про податки. То я не розумію привід запрошувати на обговорення охорони здоров'я податковий комітет. Із задоволенням, ми дуже поважаємо податковий комітет.

Те, про що ви кажете, що це буде контрабанда, злочин, то тут я повністю з вами згоден і я готовий разом з вами робити ТСК проти наших правоохоронних органів, чому вони допускають у центрі Полтави продаж забороненої продукції. Тут повністю на вашому боці. І, на жаль, це давайте писати новий закон, де посилити відповідальність правоохоронців і Держспоживнагляду за те, що вони не борються з контрабандою і держава втрачає свої податки, за те, що вони не борються за здоров'я дітей – і це я вважаю, що це навіть кримінальна відповідальність має бути. Тут долучайте, я з задоволенням буду співавтором у ваших починаннях, що у нас правоохоронні органи не виконують свій прямий обов'язок.

А що стосується податків, у нас в цьому законопроекті, як і вашому, я не побачив там ніде питання оподаткування. Може і правильно було би ввести там тисяча-відсотковий податок, акциз, тоді може і забороняти б нічого не треба було. Але ще раз, нічого не забороняється. З понеділка розіслали законопроект. І давайте все ж таки, ми все ж таки на засіданні Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування. Податки це дуже важливо і для медицини в тому числі, і тут я готовий підтримати любую вашу ініціативу по боротьбі з незаконним обігом тютюнових цигарок.

І ще додатково те, що там на пачці 70 відсотків має бути. Дивіться, виробники ж не виходять з ринку, коли на ліки, на пакування ввели кодування, ввели ще якісь написи обов'язкові про ліки, ніхто ж з виробників фармацевтичних з ринку не пішов, бо це є правила регулювання обігу лікарських засобів. Так само і тут є правила регулювання. А що стосується європейських країн, що десь дозволено, то я вам скажу, більшість країн

Євросоюзу, включаючи дуже поважні, взагалі в себе заборонили паучі. Не зробили обмеження, а просто заборонили. Тому це таке спірне питання.

Прошу, Артеме Васильовичу.

ДУБНОВ А.В. Доброго дня, колеги. Вибачте, поганий зв'язок, тому без відео. Дивіться, я точно не є supporter паучів, я їх ніколи не використовував, слава богу, але розумію, що для наших захисників регуляція, яка має бути...

Але я хотів би поставити акценти на двох моментах, що називається, як завжди, в нашому парламенті: говорили про паучі, засунули туди все, що можна було засунути, в тому числі й електронні сигарети, в тому числі і регуляцію смаків, які вже були врегульовані. В тому числі я теж згодний з колегами, що домовлялися провести робочі групи, звідкись з'явився у нас текст, який нам розіслали і кажуть: ну, оце текст, який вивірів секретаріат, який вивірів хтось. Вчора на підкомітеті я не був, але кажуть колеги, що сказали: ну оцей приймаємо.

Моя пропозиція така. Дивіться, по електронних сигаретах, які якогось лешого тут регулюються, ми бачимо, ситуація дуже погана. Ми зробили, думаю, що не дуже розумну регуляцію ще в якому, в 22-му році чи в 21-му році, до війни великої? Зараз Олексій казав про Полтаву. Зайдіть в Метроград, зайдіть в будь-який ларьок, який є в Києві, з-під поли продають будь-які електронні сигарети в будь-якій кількості, з будь-якими смаками, з будь-якою кількістю нікотину, і ніхто це не контролює. Тобто ми заборонили, загнали цих продавців в тінь, держава не отримує податки, продавці-імпортери не платять податок на додану вартість, на НДС, нічого не платять. Тобто треба все ж таки визнати в деякому випадку свої помилки і зробити регуляцію нормальною, тобто заборонити простіше всього, але якщо держава не може проконтролювати заборону, то треба зробити так хоча б, щоб це не було стопроцентною чорною контрабандою, я вже не кажу про сіру контрабанду.

Тому, колеги, моя особиста пропозиція буде така. Наша сесійна робота наступного року починається не першого числа, в цілях безпеки всі знають коли, в нас є час, давайте не пороти гарячку, давайте сядемо, зберемо робочу групу, а не просто нам принесуть якийсь закон, який був про паучі, а став про все інше, і відпрацюємо цю історію. Якщо паучі такі потрібні країні, то добре. Якщо ми кажемо, що кальяну в цьому законі немає, але ми розуміємо, і, Мар'яне, тут я тут тебе підтримую, що кальян-бари працюють і просто, вибачте, правоохоронці різних рівнів "білетять" їх за те, що вони працюють, ну так, а ми хотіли регуляцію, щоб замість податків воно ішло, неправомірна вигода правоохоронцям? Ну я так не хотів. Давайте нормально розберемось. Ну куди ми поспішаємо? Дивіться, моя така коротка ремарка, що треба все робити з головою, а не шашкою махати, давайте заберемо, заборонимо все, а потім все буде продаватись без податків. Дякую, вибачте за емоційність.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, Артеме Васильовичу. Слушна пропозиція, що в цьому законі нічого, крім паучів, немає бути. Я повністю вас підтримую.

Що стосується електронних цигарок, там дійсно, там планувалось одне, а вийшло інше. А що стосується все ж таки часу, ну давайте так. Сьогодні паучі з перевищеною, якщо брати не один пауч на добу, а декілька, дозою терапевтичною, яка є шкідливою для здоров'я, якщо більше, ніж добова доза, вони продаються, навіть сьогодні немає обмежень навіть біля шкіл. Тому тут я би казав, що все ж таки з часом у нас, ну так вільно...

ДУБНОВ А.В. До речі, електронні сигарети, які ми заборонили, але вони продаються біля школи в ларьку. Я бачив це.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Розумію, розумію. І це питання знову-таки до правоохоронців, тому що, я кажу, це різні речі.

По-друге, у нас же йде мова про перше читання. Я готовий зараз запропонувати колегам після виступу МОЗ і всіх зацікавлених запрошених, я би запропонував, ми можемо зараз вже комітетом якісь речі, якщо зараз вони

будуть слушно запропоновані, внести обов'язковими до другого читання, щоб не втрачати час.

І по електронних повністю вас підтримую, там заборона спрацювала в поганий бік, але ще більше там в поганий бік працюють правоохоронці. Тут я з вами повністю згоден і підтримую, Артеме Васильовичу. Тому давайте зараз послухаємо ще представників...

ДУБНОВ А.В. Пане голово, вибачте, одна ремарка на 10 секунд. Може ми все ж таки розумне рішення, з вашого дозволу, приймемо, поговоривши про це, дамо доручення нашому комітету в короткі строки, за тиждень, який є до Різдва, хай доопрацюють до першого читання до реєстрації нормальний законопроект. Ми туди поставимо все, що треба поставити. І тиждень, на жаль, через те, що Верховна Рада ще не буде збиратися, ну на паучі не спливає. Але закон, він лобістський і "сирий", вибачте мене.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Лобістський, ви що маєте на увазі?

ДУБНОВ А.В. Лобістський щодо заборони всього. Де-факто воно там слово "заборона" немає, але на ринку, наскільки я зрозумів, пауча з одним міліграмом теж немає, просто не існує.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Артеме Васильовичу, тут же ринок великий. Я думаю, що...

ДУБНОВ А.В. Я не захисник паучів. Я ніколи їх не використовував. Але треба ж розуміти...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. ...але, наскільки я пам'ятаю, ви казали, що зросла кількість онкологічних захворювань слизової порожнини рота. Так? Наскільки я пам'ятаю, це, мені здається, я від вас чув. Тому тут час, на жаль, час має рішення, має значення, вибачте.

Так, запрошую до слова Міністерство охорони здоров'я, прошу.

ЛЯШКО В.К. Я передам слово Ігорю Володимировичу. Але перед...

КУЗІН І.В. Вікторе Кириловичу, у вас виключений мікрофон.

ЛЯШКО В.К. Перепрошую.

Я хотів би сказати колегам, коли говориться про здоров'я і говориться про податки, хотів би, щоб ми всі оцінювали, коли говоримо про здоров'я, оці податки не розцінювали як втрату, а думали і оцінювали це як інвестиції. Тому що ніколи ми не можемо співставити чи оті податки, які хтось там збере, вони спрацюють на користь здоров'ю і чи реально ми потім з тих податків будемо лікувати набагато більше людей і не збережемо ще і українську націю.

А щодо законопроекту попрошу прокоментувати безпосередньо Ігоря Володимировича.

КУЗІН І.В. Шановний Михайле Борисовичу, шановні колеги, з боку Міністерства охорони здоров'я ми розглянули доопрацьовану версію законопроекту 14110-д і точно також брали участь вчора у засіданні підкомітету. На нашу думку, повна заборона виробництва, імпорту, експорту електронних сигарет, заправних контейнерів і заборона бездимних тютюнових виробів з характерним смаком чи запахом буде однозначно сприяти збереженню здоров'я молоді і жінок, які є основними споживачами такої категорії нікотинових продуктів.

І також хотів би окремо сказати щодо тези про смак чи запах, то це у тому числі є відповідно приведення у відповідність до Директиви Європейського Союзу 2014/40 з тими змінами, які були внесені на рівні Європейського Союзу.

Слід зазначити, що точно також ця директива встановлює спеціальні мінімальні вимоги для захисту населення від шкідливого впливу тютюну. І в 2006 році Україна ратифікувала відповідну рамкову конвенцію ВООЗ по боротьбі проти тютюну і тому та дискусія, яка була навколо кальянів, то дійсно це є однією з ключових вимог саме цієї рамкової конвенції, оскільки вона захищає від вторинного диму і зменшує вплив на здоров'я оточуючих під час застосування таких нікотинових засобів.

Тому в цілому, коли ми опрацьовували той текст законопроекту, який вчора виносився на засідання і підкомітету, і також обговорюється сьогодні, в цілому ми його підтримуємо. Разом з тим, також хотіли би наголосити на тому, що в цілому, враховуючи і повноваження Міністерства охорони здоров'я, і як орган влади, який опікується питаннями профілактики неінфекційних захворювань, безумовно, ми в цілому вважаємо за доцільне запровадження повної заборони обігу нікотинових виробів, оскільки вони шкодять здоров'ю людини і відповідно викликають залежність, але разом з тим, на нашу думку, доопрацьована версія законопроекту є достатньо збалансованою і в тому числі відповідає тим вимогам Директиви 2014/40 та іншим рамковим документам, які я озвучив.

Є два окремих зауваження або пропозиції, які на розсуд комітету хотілося б винести. Одне, це стосується статті 12-4 стосовно відповідно уточнення положень цієї статті. І другий блок стосується пункту 1 підпункту 7 щодо правильного формулювання. В робочому порядку ми такі пропозиції надали, але на розгляд комітету, коли їх опрацювати - чи на цьому етапі, чи між першим і другим читанням.

Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, пане Ігорю.

Від МОЗу все, більше ніхто не буде виступати? Ні. Дякую.

До слова запрошуються, за потреби, представники Ради національної безпеки та оборони.

ГОЛОБОКОВ А.Г. Дякую за надане слово. Питань немає.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

ГЛУЩЕНКО С.А. У нас також немає зауважень до цього законопроекту. Дякую за надане слово.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Експертна рада при комітеті.

ГУК А.П. Так, є певні застереження, які вже прозвучали. Я думаю, що все-таки треба його доопрацювати. Не знаю жодної країни світу, можливо недосконало вивчив цю тематику, крім там Нової Зеландії, ще деякі країни, де такі жорсткі обмеження вживання тютюну будуть введені. І я не думаю, що це сама головна проблема зараз в тому числі для нашого громадського здоров'я. Вибачте, це моя думка.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Почули. Всесвітня організація охорони здоров'я.

ШЕВЧЕНКО О. Короткий коментар. Ми брали участь вчора в підкомітеті, дякуємо за плідну дискусію, хотіла лише зазначити, що даний законопроект, він не суперечить рамковій конвенції і євродирективі, і крім того, кожна держава має суверенне право відповідно до конвенції приймати посилені заходи на свій розсуд. Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, дякую, слухне зауваження.

Колеги, переходимо до ухвалення рішення. Я хотів би внести пропозицію дати десятиденний термін для узгодження всіх зауважень, які сьогодні були. Пані Ладі, прошу в десятиденний термін доопрацювати, але вже не просто засіданням комітету, а дійсно авторів запросити доопрацювати. Питань, що ми знімемо заборону, я точно розумію, не піднімається, тобто мова іде, там були слухні зауваження, що ми в цей закон додали те, що не стосується паучів, тому тут треба доопрацювати. В нас, колеги, я пропоную, наскільки я розумію, в нас 27 грудня засідання, я пропоную 27-го зібрати комітет, просто, щоб ми свої зобов'язання перед Новим роком виконали по євродирективах. Тобто ми його маємо зареєструвати. Колеги, встигнемо до 27-го? Артеме Васильовичу?

ДУБНОВ А.В. Якщо буде робоча група, я буду брати участь. В мене зауважень небагато, я впевнений, що ми встигнемо.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Я теж думаю, і колеги з альтернативними законопроектами, вони всі дуже, наскільки я чую, вони налаштовані конструктивно.

Пані Ладо, давайте, до 26-го мають бути закінчені всі обговорення, 27-го вносимо на комітет.

БУЛАХ Л.В. Так, давайте так. Я знаю, як це буде – я буду нести за все відповідальність, всі будуть на святах, а Лада Валентинівна буде в комітеті разом з секретаріатом арбайтен. Тоді давайте офіційно, створіть робочу групу на комітеті, і я знаю, вчора на засіданні підкомітету пан Дубнов був відсутній, йому це не було цікаво.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. А тепер я точно знаю, що пан Дубнов буде присутній під мою особисту відповідальність...

ДУБНОВ А.В. На підкомітеті не обіцяю, але на робочій групі не було.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. На робочій групі, Артеме Васильовичу.

Друзі, давайте так, здоров'я людей – це важливо. Тому час у нас є. Наскільки я знаю, голова скасував сьогодні всі відрядження і всі відпустки для народних депутатів, вони всі скасовані, тому давайте до 27-го, 27-го у нас проведемо комітет на одне питання, і я думаю, що рішення буде в першу чергу заради охорони здоров'я, в другу чергу всі комерційні зацікавленості і все інше.

І я дійсно погоджуюся, там була пропозиція запросити податківців, я не бачу, але не можу відмовити панові Устенку запросити податковий комітет, але точно треба запрошувати сюди митницю і правоохоронні органи і задати оті питання, про які ми сьогодні говорили – чому при діючому законі, при всіх заборонах це все продається у вільному доступі навіть біля шкіл. Тут підтримую пана Устенка – давайте запрошувати силовиків і податковий. Податковий, просто не розумію необхідність, але не можу відмовити колезі в його бажанні, щоб тут був представник податкового комітету. Я думаю, пан Гетманцев нам не відмовить.

Дякую, колеги.

Друге питання порядку денного. Щодо звільнення з лав Збройних Силах України за станом здоров'я...

БУЛАХ Л.В. Ні, подождите. Подождите, Михайло Борисович. Даруйте. У мене тут еггог, розумієте? Робочу групу ми не створюємо, але ви пропонуєте його доопрацьовувати.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Хто вам сказав, що не створюємо?

БУЛАХ Л.В. Яким чином?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Хто вам сказав, що не створюємо?

МАКАРЕНКО М.В. Лада, я тебе повністю підтримую. Ты правильно говориш, тут здоров'є на першому місці.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Это я говорил, Михайло Васильевич.

БУЛАХ Л.В. У нас є політична воля, ми опрацьовували цей законопроект. Вчора була повна підтримка. Я не розумію, чому ви не пропонуєте нам проголосувати і хоча б подивитися, як мої колеги ставляться до цієї ініціативи? Я не знаю.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Добре. Пані Ладю, робоча група буде створена.

Я не можу, колеги, я не можу відмовити, є пропозиція пані Лади поставити на голосування.

ДУБНОВ А.В. Моя була перша пропозиція – доопрацьовувати.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ми ставимо обидві. Якщо у нас є дві пропозиції, то ми голосуємо за дві. Щось мені нагадує...

БУЛАХ Л.В. Окремо просто зі свого боку я можу додати, що невідомо коли те перше читання буде. І між читаннями ця робоча група також може функціонувати...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Я теж так думав, але, пані Ладю.

ДУБНОВ А.В. А нащо нам у зал вносити "сирий" документ? Там, де, вибачте. Ми говорили про паучі, звідки там електронні сигарети?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Артеме Васильовичу, давайте, це ж дискусія буде ще довго...

ДУБНОВ А.В. Вибачте. Я пропоную доопрацювати. Просто...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Давайте у нас є дві пропозиції. Правильно?

Перша пропозиція була Артема Васильовича Дубнова про те, щоб відтермінувати, доопрацювати доопрацьований законопроект. І якщо ви не проти, Артеме Васильовичу, я додам, що до 27-го числа?

ДУБНОВ А.В. Як ви скажете.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Логічно. Супер. Логічно.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Можна я до вашої пропозиції додам свою пропозицію. Колеги, прошу голосувати.

Радущкий – за.

Булах.

БУЛАХ Л.В. Проти.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вагнер.

ВАГНЕР В.О. Скажіть ще раз, за що ми голосуємо, за робочу групу?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Голосуємо до 27-го числа доопрацювати і 27-го на комітеті прийняти рішення.

ВАГНЕР В.О. Я теж не розумію, чому ми між першим і другим не можемо...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Колеги, можна хтось один буде розмовляти?

До 27-го числа доопрацювати вже існуючий проект "дешки" і 27-го прийняти рішення комітетом. Така була пропозиція наша, Артема Васильовича і я до неї додав просто терміни.

ВАГНЕР В.О. Я, чесно, не впевнена, що за 10 днів вони там взагалі опрацюють. Я би, чесно, між першим і другим би попрацювала. Тому я утримаюсь.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Тобто ви утримались.

Вірастюк.

ВІРАСТЮК В.Я. Підтримую.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Не було чути. Повторіть, будь ласка.

ВІРАСТЮК В.Я. За, підтримую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вагнер утрималась, Вірастюк – за.

Гурін.

ГУРІН Д.О. Утримався. Вважаю, що між першим і другим читанням потрібно попрацювати.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дмитрієва.

ДМИТРИЄВА О.О. Я - за.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Я побачив, там пан Дубіль з'явився. Валерій Олександрович.

ДУБІЛЬ В.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. За.

Дубнов.

ДУБНОВ А.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Заславський.

Зінкевич.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Утрималась.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Зуб.

ЗУБ В.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Кузьмініх.

КУЗЬМІНИХ С.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Макаренко.

МАКАРЕНКО М.В. Утримався.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Перебийніс.

ПЕРЕБИЙНІС М.В. Утримався.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Стефанишина.

СТЕФАНИШИНА О.А. Утрималась.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Пані Яно.

А, Заславський з'явився. Юрій Іванович, ваш голос.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Утримуюсь.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Утримаєтесь?

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Так, утримаюсь. У мене зв'язок був поганий.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Але ви чули, за що ми зараз голосували?

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. По першому питанню. Я ж так розумію, що перше питання...

ДУБНОВ А.В. Доопрацювати. Моя пропозиція – доопрацювати.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Доопрацювати?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ви щось не чули.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Ні, так у мене випав, Михайле Борисовичу, інтернет.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ну все, я ж не проти. Тому я уточнив, чи ви чули, за що ми зараз голосуємо.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Пропозиція – доопрацювати?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. До 27 грудня.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. Добре, я підтримую. Доопрацювати, звичайно.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Прошу.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. 7 – за, 5 утримались і 1 не голосував.

ДУБНОВ А.В. 7 – за, 5 утримались, 1 не голосував.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. У мене 8 вийшло.

ДУБНОВ А.В. Рішення прийнято.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Давайте ще раз звіримося.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Артеме Васильовичу, вам передати ведення комітету?

ДУБНОВ А.В. Вибачте.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Дивіться, давайте звіримося.

Вірастюк – за.

Дмитрієва – за.

Дубіль – за.

Дубнов – за.

Заславський – за.

Зуб, Кузьмініх.

Так, правильно, 8.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ви ж мене ще не порахували.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Так, вибачте.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. У нас виходить, що рішення прийнято.

Колеги, 27-го вже оголошую засідання комітету. Секретаріату підготувати робочу групу на базі комітету, щоб пані Лада не... Але пані Лада має бути долучена туди в цю робочу групу так само, як і інші народні депутати за бажанням. Голова – Дубнов Артем Васильович, робочої групи я маю на увазі.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ну, вибачте, Артеме Васильовичу. Друге питання. Щодо звільнення з лав Збройних Силах України за станом здоров'я військовослужбовців з гострими розладами психіки і поведінки та іншими психічними захворюваннями, набутими під час проходження військової служби.

Колеги, розгляд цього питання ініційований нашою колегою, головою підкомітету з питань військової медицини народним депутатом України Зінкевич Яною Вадимівною. Ми запросили для його розгляду представників Міністерства оборони України та командування Медичних сил Збройних Силах України, а також Міністерство охорони здоров'я України.

Пропоную такий регламент розгляду цього питання. Спочатку надаємо слово ініціатору розгляду питання з регламентом до 3-х хвилин, потім по 3 хвилини представники Міністерства оборони, командування Медичних сил та Міністерство охорони здоров'я. Потім перейдемо до обговорення, при бажанні 3 запитання, 3 хвилини на запитання або на виступ.

Колеги, немає заперечень проти такого регламенту?

Тоді прошу, пані Яно, вам слово.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Дякую за представлення.

Я хотіла би підняти дуже важливе питання – списання військовослужбовців, які мають гострі розлади, наприклад, такі як шизофренія. До мене дуже часто звертаються стосовно набутих захворювань під час проходження служби і дуже часто пацієнти, в яких є період манії або галюцинації, ідуть в самовільне залишення частини. Тобто фактично ДБР відкриває справу проти такої людини, зазвичай цю людину знаходять в якомусь із лікарських закладів, тому що дуже часто це потребує госпіталізації, відповідно людина уже в СЗЧ і вона, виходить, в замкнутому такому положенні, тому що повернутись в свою бригаду вона не може, тому що їй не можна контактувати зі зброєю, а одночасно ... ці люди також не мають і не повинні мати насправді права, тому що, знову ж таки, робота зі зброєю із складними механізмами і так далі. Нам треба продумати якийсь ефективний механізм, а можливо щось додати, щось в якусь постанову прописати або в законопроект, який дозволить людям з важкими патологіями психіки списатися в швидкому режимі і отримати звільнення від подальшої служби. Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, пані Яно.

До слова запрошуються представники Міністерства оборони України. Пане Самофалов, ви буде? Так?

САМОФАЛОВ Д.О Так.

Бажаю здоров'я. Я хочу зазначити, що так, така проблема дійсно існує, але я хочу зазначити, що наразі діють однакові умови що для захворювань ментальної сфери, що для поранення, травми і каліцтва. Я хочу зазначити, що коли військовослужбовець перебуває на лікуванні, то відповідно до частини третьої статті 24 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" зі списків особового складу військової частини військовослужбовець не виключається та контракт не припиняється. Це на

сьогодні прописано в Законі України як запобіжник, щоб їх якраз не звільняли, не переводили і так далі. Тому по суті, якщо ми говоримо про якийсь дієвий механізм, то це передбачення змін до закону, статті 20 до цього Закону про військовий обов'язок і військову службу, передбачити можливість або звільнити певну категорію по певній статті, або звільнити їх всіх, але тоді треба передбачити запобіжник. Коли вони виписуються з лікарні, то відповідно вони мають пройти військово-лікарську експертизу, і зараз так є, по якій вони вже можуть звільнитись на загальних засадах.

Доповідь закінчив.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Анатолій Петрович, Командування Медичних сил.

КАЗМІРЧУК А.П. Шановні колеги, доброго дня. Ну, по-перше, дозвольте, я зупинюсь на тому, я не буду говорити про загальну кількість, скажемо так, військовослужбовців, давайте візьмемо, які звільнені за ці неповні 4 роки. Але я можу так приблизно вам сказати, що близько 10 відсотків звільнених – це якраз ці військовослужбовці, які мають саме психіатричні статті. І ми прекрасно розуміємо, що якщо мова йде про гострий випадок захворювання, відповідно він потребує певного лікування, тобто ми не можемо діагностувати у пацієнта, підозру, нехай, скажемо, на ту же шизофренію, і за 4 дні чи за 5 його звільнити. Ви це прекрасно розумієте. Ми забираємо, вибачте, у нього зброю, давайте відпустимо його додому, він там візьме в руки щось інше, вибачте, і як він себе буде вести, про це ми навіть собі не можемо уявити.

Тому, на мій погляд, це потребує прийняття якоїсь додаткової постанови, мені здається, що на сьогоднішній день, можливо, і так акцент саме по цій проблемі, він надзвичайний. І сьогодні я тут озвучив до наради і виконуючого обов'язки головного психіатра Збройних Сил України, полковника Медичної служби Чайковського Андрія Романовича, ми напередодні перед цим говорили про те, що в будь-якому випадку по

закінченому випадку лікування ми по ньому приймаємо рішення про його непридатність і далі йде реалізація відповідно по його звільненню. Я розумію, що мова йде про те, що на сьогоднішній момент, можливо і бажано було б, що на момент встановлення діагнозу, проведення необхідного лікування, проведення військово-лікарської комісії, як тільки вона проведена, документальний супровід стосовно звільнення військовослужбовця з військової частини, умовно, можливо є на цьому шляху збій, але ви знаєте, що на сьогодні ми достатньо активно впроваджуємо медичну інформаційну систему, яка зациклюється на військові підрозділи, я думаю, що просто є потреба саме в доопрацюванні якраз цього елемента, коли військовослужбовець представлений на військово-лікарську комісію, надіслані відповідні документи, вони затверджені центральною військово-лікарською комісією і далі вони автоматично розповсюджуються і йдуть у військову частину, і військовослужбовцю, який має психічне захворювання, не потрібно їхати у військову частину, везти нарочним свої ці документи, тобто він по великому рахунку може потім з лікувального закладу, отримавши рекомендації, їхати додому. Таке ж саме сповіщення про проходження ВЛК отримає ТЦК та СП, ну відповідно з урахуванням всіх там банківських реквізитів, він отримує те грошове забезпечення, яке йому потрібно.

Мені здається, що треба акцентувати увагу саме на реалізації цього шляху, і мені здається, що на сьогодні це робочий варіант, він працює, але можливо потребує дійсно більшої, ще більшої уваги і відповідно роз'яснення на місцях. Я не вважаю, що це проблема, яку треба виносити на засідання комітету. Це моя думка.

Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, Анатолію Петровичу.

Міністерство охорони здоров'я, Вікторе Кириловичу, ви будете?

ЛЯШКО В.К. Марія Володимирівна.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Пані Карчевич, прошу.

КАРЧЕВИЧ М.В. Вітаю, шановні колеги. У доповнення до того, що вже було озвучено, дійсно у нас на сьогодні Законом України "Про військовий обов'язок і військову службу" регулюється питання щодо того, що коли військовослужбовець перебуває на лікуванні, то звільнення зі служби не є можливим, водночас звільнення є можливим, коли ВЛК визнано рішення щодо непридатності до військової служби або ж встановлення інвалідності. Але водночас наказом 402 Міноборони також є додаткова норма, яка говорить про те, що у разі, коли є незаперечні дані, що здатність до проходження військової служби за станом здоров'я не відновиться, в такому випадку військовослужбовець може бути скерований на ВЛК щодо прийняття рішення про непридатність до військової служби. А можливо варто подивитися, як саме на практиці ця норма реалізується, оскільки дійсно вона на зараз є в 402 Наказі Міноборони. І можливо варто подивитися також ті кейси, які зараз є проблемні, для того щоб зрозуміти, як організаційно чи нормативно ми можемо врегулювати власне цю проблему, яка зараз існує, для того щоб ці норми, які прописані в 402 Наказі, могли виконуватися. Звісно, якщо немає незаперечних доказів, але тут потрібно ще можливо дати зі сторони Міноборони трактування і Міністерства охорони здоров'я, що таке незаперечні дані, коли стан здоров'я не відновиться. Так, можливо проблема в цьому, що не розуміють керівники військових частин чи закладів охорони здоров'я, як її застосувати на практиці.

Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Рада національної безпеки та оборони.

ГОЛОБОКОВ А.Г. Дякую. Наразі питань немає.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Уповноважений, від секретаріату Уповноваженого з прав людини.

ГЛУЩЕНКО С.А. Також запитань немає. Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Експертна рада.

ГУК А.П. Є тільки єдине зауваження, розумієте, по термінах лікування. При гострих психічних та інших психічних розладах лікування може бути довготривале. І тут, я вважаю, що дійсно, згодний з Командувачем Медичних сил, що треба врегулювати терміни проходження ВЛК і лікування при таких захворюваннях. Тому що, на жаль, стресові ситуації, не мені вам описувати, які є, тут і в цивільного населення не зовсім добре ментальне здоров'я. Ну якось так. Мені здається, що дійсно треба врегулювати по детальності. Ми розуміємо, є тиждень-два, це замало. Три тижні лікування, якщо немає поліпшення, то відразу переходити до експертизи.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Бюро ВООЗ? Пані Яно, ви будете щось по цьому? Яно Вадимівно?

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Так-так, вибачте. Щось не включався мікрофон.

Я поспілкуюся ще тоді з паном Самофаловим і з паном Казмірчуком окремо. Ми тоді, може, пропрацюємо варіанти, які зміни потрібно зробити. Тому що, на жаль, ці пацієнти знаходяться в такому дуже складному становищі через свій і так психічний стан, а ще на них додаткова проблематика з тим, як списатися. Тому хотілось би людям все ж таки допомогти це вирішити. Тому я буду спілкуватися з колегами.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, пані Яно. І дякую за запитання, яке ви поставили, воно дійсно дуже важливе.

Пан Самофалов, мені здається, руку підіймав? Ви щось хотіли додати?

САМОФАЛОВ Д.О. Так, я хотів дуже коротко, але пані Яна вже сказала. Я і хотів звернутися, що давайте в робочому порядку розберемося. Надасте нам, може, конкретні кейси для розуміння.

І можливо, дійсно, от мені здається, це лягає не в якісь там зміни закону чи щось, а те, про що казала пані Карчевич і пан Гук, що у нас є, якщо беззаперечно, що він не повернеться, ми маємо право проводити цю ВЛК раніше. То про те, що було озвучено, пан Гук озвучив, що ми можемо прописати це просто у вигляді інструкції чи роз'яснення, що якщо ми бачимо

беззаперечні ознаки захворювань там "Ф" такий-то, то заклад має право провести ВЛК раніше, що може стати підставою для списання.

Але мені здається, тут треба розібрати конкретні кейси. І це питання скоріш за все технічне, ніж (як воно називається?) системне, яке потребує розгляду комітету.

Дуже дякую, що підняли це питання.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Дякую представникам Сил безпеки і оборони за участь. Ми цінуємо, що ви навіть під час такої важкої ситуації воєнної, військової, знаходите час долучитись до комітету. Ми це дійсно дуже цінуємо і завжди намагаємось бути вам корисними. Цінуємо ваш час та розуміємо складність завдань, які перед вами. Тому дякую за присутність, дякую за участь. А ми переходимо до наступного питання.

Третє питання. Щодо Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики.

Колеги, це питання розглядається сьогодні за пропозицією нашого колеги народного депутата України Вікторії Вагнер.

Пропоную такий регламент його розгляду. Спочатку надамо слово ініціатору з регламентом до 3-х хвилин, це пані Вікторія. Потім до 3-х хвилин представникам Міністерства охорони здоров'я України, потім перейдемо до обговорення, традиційно 3 виступи або запитання.

Колеги, немає заперечень? Вікторіє Олександрівно, прошу, у вас 3 хвилини.

ВАГНЕР В.О. Дякую, Михайле Борисовичу.

Шановні колеги, шановний пане міністре, я хочу звернути увагу комітету та Міністерства охорони здоров'я на проблему в сфері ліцензування медичної практики, яка в принципі, на моє переконання, може створювати реальні ризики для безпеки пацієнтів і нівелює саму суть державного контролю. Заклад охорони здоров'я може мати не одну ліцензію з медичної

практики, тож при системних порушеннях з боку закладу анулювання ліцензії однієї юридичної особи не призводить до реального припинення діяльності закладу як медичного комплексу, а перетворюється на формальну санкцію, яку легко обійти. Питання не про закриття закладу охорону здоров'я як мету, а саме про державний контроль і ризику з боку здоров'я пацієнтів, при продовженні роботи такої клініки. І в мене виникає принципове питання, чи виконує в такому вигляді ліцензування свою захисну функцію, чи не створює чинна модель умови для зловживань?

В мене є перелік питань, в принципі, їх невелика кількість, от я хотіла би, щоб відповіді були дані паном міністром. Перше: чи аналізує міністерство зв'язки між юридичними особами, кінцеві бенефіціари, спільні приміщення, обладнання, персонал при прийнятті рішень щодо ліцензування? Чи існує в міністерстві практика обліку пов'язаних осіб у сфері медичних ліцензій? Чи вбачає міністерство потребу у внесенні змін до ліцензійних умов з метою врахування пов'язаних юридичних осіб, запровадження реєстру порушень із ліцензійною історією (в лапках)? Чи підтримує міністерство ідею персональної відповідальності керівника та/або бенефіціарного власника, а не виключно юридичної особи? І чи готове міністерство спільно з комітетом ініціювати зміни до законодавства або підзаконних актів для усунення цих прогалин?

Дякую за надане слово.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, пані Вікторіє.

До слова запрошується міністр охорони здоров'я Віктор Кирилович Ляшко. У вас 3 хвилини.

ЛЯШКО В.К. Шановний Михайле Борисовичу, шановні народні депутати!

ВАГНЄР В.О. Не чуто. Мікрофон.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вибачте, це я випадково виключив мікрофон міністру. Вибачте.

ЛЯШКО В.К. Шановний Михайле Борисовичу, шановні народні депутати! Шановна Вікторіє Олександрівно! Дякую, що ви підняли цю тему, ця тема досить для нас також актуальна. Якщо відповідати на ваші запитання, які ви сьогодні поставили чітко, я скажу слово "ні", оскільки це не вимагає Закон про ліцензування і Постанова про ліцензійні вимоги. Але те, що ми побачили на практиці, ми також бачимо, що інколи, якщо є певні якісь можливі порушення і суб'єкт господарювання хоче захиститись, він має можливість подати ті ж самі приміщення договором оренди на отримання ліцензії на медичну практику. І в разі, коли на першу юридичну особу Міністерство охорони здоров'я під час виявлення порушення або не допуску, ліцензійна комісія робить розпорядження про припинення ліцензії на медичну практику, вони розпочинають користуватися іншою. У нас такий кейс виник в останні пару тижнів. Тому ми готові сісти за "круглий стіл", залучити юристів, опрацювати все це питання, для того щоб унеможливити потенційні зловживання і потенційно дивитися, ну наші регуляції повинні бути направлені на те, що якщо є порушення, то порушення повинні бути усунені відповідно до тих норм, які існують, а не шляхом якихось юридичних лазівок або колізій, які існують сьогодні або в законодавчому, або в нормативному правовому полі. Тому я підтримую таку ідею, готовий з командою відпрацювати відповідні зміни, подивитися - ці зміни на рівень законодавства чи підзаконних актів.

Дякую.

ВАГНЄР В.О. Я дякую вам за позицію. Скажіть, будь ласка... Вибачте, Михайле Борисовичу, секундочку.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Прошу.

ВАГНЄР В.О. Як ви бачите цю роботу: спільно з комітетом чи на базі Міністерства охорони здоров'я?

ЛЯШКО В.К. Ми готові на будь-яку позицію: і на базі Міністерства охорони здоров'я, і спільно з комітетом. Але так як ми орган, який формує

політику, ми готові взяти два тижні часу, нам треба зробити певні напрацювання, аналітику всю показати і відповіді на всі запитання, які підготовлені, де у нас такі випадки виникали, до чого це може призводити, і тоді відпрацювати персонально з депутатами, які мають бажання, чи можемо, наприклад, з вами, а потім представити це на комітеті чи на підгрупі, як ви забажаєте за потрібне.

ВАГНЄР В.О. Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Пані Вікторіє, я думаю, що все ж таки у зв'язку з тим, що ліцензування – це не законодавча, це виконавча влада, то я думаю, ну моя думка, що краще, щоб це було на базі МОЗу, зрозуміло, що всі депутати, хто захоче долучитися, МОЗ ніколи не відмовляв депутатам, наскільки я знаю, долучатися до своєї роботи.

Прошу, Рада національної безпеки та оборони.

ГОЛОБОКОВ А.Г. Дякую. Ми, здається, досягли домовленості про роботу над цим питанням.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Секретаріат Уповноваженого.

ГЛУЩЕНКО С.А. Дякую. У нас зауважень до цього питання немає.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Експертна рада.

ГУК А.П. Немає зауважень. Дуже актуальне питання.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Бюро ВООЗ. Не чують нас Бюро ВООЗ.

Колеги, ну записався тільки я на запитання з цього питання. Я швиденько. Дивіться, дуже я вдячний Вікторії Олександрівні, що вона подала питання. У нас є одна така дуже цікава колізія, на мою думку, у ліцензійних умовах є дуже цікава колізія. Ми сьогодні дозволили і бачимо, що це дає позитивний результат, дозволити індивідуальні ліцензії на зайняття господарською діяльністю лікарям, які відкривають ФОП. І це дуже позитивно, це дуже правильно. По-перше, це піднімає відповідальність лікаря безпосередньо перед пацієнтом. Тобто тут я повністю згоден. Але,

мені здається, там трошки є застаріла історія, а якщо ні, то я готовий почути аргументи, чому ні.

От дивіться, у нас у цих умовах є обов'язково, що лікар має надати на розгляд Міністерству охорони здоров'я і підтвердити адресу, за якою він надає діяльність. Якщо це мова йде про нейрохірургів, я це розумію. Але дивіться, от є педіатр, який має ліцензію, має власний ФОП, сплачує податки. Скажіть, будь ласка, він щось незаконне зробить, коли поїде додому до людини, офіційно візьме гроші за таку консультацію як терапевт, він не буде там хірургічні втручання робити, це зрозуміло, це можна в ліцензійних умовах виписати, що дозволено, що не дозволено. Але все ж таки, мені здається, що прив'язка до адреси, це трошки застаріла історія. Чому? Бо ми знову лікарів робимо рабами головного лікаря, бо він навіть як ФОП має все одно прийти до головного лікаря, взяти (казочка для дорослих) за одну... Ну кабінет в оренду, тому в деякі наші лікувальні заклади заходиш, а там на кабінетах всіх висить вже не просто прізвище і посада лікаря, а ФОП такий-то, ФОП такий-то. Ну, по-перше, я думаю, що це шлях до зловживання, приховані платні послуги, а по-друге, ми обмежуємо, мені здається, ми обмежуємо права лікаря на зайняття медичною практикою, якщо це терапевтична спеціальність. Якщо це консультативна допомога, яка не потребує умов стерильності, наприклад, маніпуляційна, то чому ліцензія вимагає на сьогоднішній день обов'язкову прив'язку до адреси?

Оце у мене є таке питання. І я не знаю, хто..?

ЛЯШКО В.К. Я відповім.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так, прошу, Вікторе Кириловичу.

ЛЯШКО В.К. Михайле Борисовичу, сьогодні ліцензія видається на медичну практику, на місце провадження діяльності. Індивідуальної ліцензії для лікарів немає, ми її ще не запровадили. Ми її детально обговорювали і в прикінцевих положеннях до законопроекту про самоврядування в медичній професії. Коли ми говоримо про ФОП, це просто як юридична форма – ФОП,

ТОВ, ДУ, ДП та інші речі – вони повинні відповідати вимогам, зокрема мати місце провадження діяльності, в якому дотримуватися всіх тих вимог, в тому числі і вид розміщення відповідних необхідних документів, з якими ознайомлюється споживач тієї послуги, яку надає лікар. Коли ми говоримо про, умовно, ФОПа, який займається педіатрією або надає допомогу як сімейний лікар, є порядки надання такої медичної допомоги, і є ряд послуг, які можуть надаватися за місцем провадження господарської діяльності, і це чітко прописано в наказах Міністерства охорони здоров'я, в юстованих наказах. Тому, якщо ми готові подискутувати про індивідуальну ліцензію, ми також готові, і ми показували це в рамках дискусії про законопроект, який був прийнятий в першому читанні, про те, як ми переходимо на індивідуальне ліцензування, в тому числі і тих лікарів, які можуть приїжджати, надавати медичну допомогу в тих суб'єктах господарювання, на тому місці провадження діяльності, яке має ліцензію на медичну практику, коли ми говорили, наприклад, про нейрохірургів, які можуть сьогодні працювати в одній, завтра в іншій лікарні. Ми як міністерство готові, відкриті і ми детально вивчали досвід інших країн, зокрема і країн-сусідів, і в Польщі, і розуміємо, як там працюють - хтось в штаті, хтось по контракту, на відповідні речі. Тому давайте продовжимо цю дискусію.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую, Вікторе Кириловичу.

Для мене дуже слухна відповідь. Але мені здається, що в Україні настав час на те, що можна поширити, спростити ліцензійні умови для окремих професій, бо якщо вони ФОПи, вони платять податки... Давайте, так, інакше. Лікарі все одно їздять додому, все одно це все робиться, так? Єдине, що відповідальність зведена до нуля, бо це ж все іде неофіційно. І мені здається, що це якраз гарний шлях і для лікарів мати достойну, ну, тобто не ховатись, і для громадян, це дасть додаткові можливості нашій системі охорони здоров'я. Я буду вдячний, якщо МОЗ повернеться до цього питання, виходячи з того, що у нас Закон про самоврядування, знову незрозумілі

терміни його прийняття, давайте подивимось можливість, може, це можна зробити постановами і юстованими наказами МОЗ – зміни до ліцензійних умов. Але дуже прошу МОЗ вивчити це питання, так само, як і питання, яке поставила Вікторія Олександрівна, і з задоволенням долучусь до обговорення, коли МОЗ буде на своїй базі таке проводити.

Колеги, якщо немає більше запитань, можемо переходити до наступного питання. У нас наступне питання там було: прохання Валерія Олексійовича Зуба в "Різному".

Прошу, Валерію Олексійовичу.

ЗУБ В.О. Дякую, Михайле Борисовичу. Ну, в принципі, я вже все озвучив. Ми вже і на минулому комітеті про це говорили: питання законопроекту, що стосується декриміналізації або, як би, впорядкування кримінальної відповідальності щодо проведення клінічних досліджень, в якому з'явилась правка про неякісні ліки. Знову були перемовини в Раді, ми як би всі, хто причетний до цього законопроекту, а він розглядається на Комітеті правоохоронної діяльності Іонушаса, і ми дійшли такої, знову ж таки при обговоренні, згоди, що попросити чи доручити МОЗ все-таки виписати таке поняття, як "неякісні ліки". Можливо, це в якомусь із законопроектів, який зараз от реєструється або вже проходить обговорення, або, можливо, зараз який є в комітеті, щоб ми внесли це поняття "неякісні ліки", що дасть можливість...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Пропоную в паучі внести.

ЗУБ В.О. Можна, так.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Шикарна ідея.

ЗУБ В.О. І таким чином все-таки розблокувати цей законопроект, ми його вже пройшли. Знову, ще раз повторюю, ми вже його пройшли перше читання, проголосували одноголосно, нам залишилось зовсім трошки - проголосувати в цілому, і тут ця правка, яка внесла такий сумбур в прийняття цього рішення.

Щодо, ну питання я вже настільки вивчив, вже стільки передивився літератури, подивився, що відбувається в Європі з неякісними ліками, як воно там регламентується, є відповідна Радою Європи прийнята конвенція, де вписано, що підпадає під криміналізацію – це випуск нелегально ліків, це без документів, це завезення якихось невідомого походження ліків. Тобто можливо таким чином вписати ці конкретно такі випадки, коли це ліки, які можуть принести шкоду для здоров'я пацієнта, і щоб під неякісні не попали там з пошкодженою упаковкою чи з упаковкою, яка відрізняється там десь можливо трошки маркуванням чи фарбою навіть там, чи ну якоюсь там, ну, чи в яких закінчується термін використання, припустимо, тобто, щоб під кримінальну відповідальність попадало тільки те, що дійсно зашкодить здоров'ю людей, які приймають ці ліки.

Це таке прохання. Не знаю, вже вдруге чи втретє я звертаюсь з ним. Прошу підтримати і щоб ми завершили вже епопею з Законом про клінічне дослідження.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Валерію Олексійовичу, якщо дозволите, я сформулюю.

ЗУБ В.О. Будь ласка, бо я можливо якимось багато наговорив, але ...

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Колеги, Валерію Олексійовичу, якщо я неправильно сформулюю чи може неточно, ви мене виправте, будь ласка. Добре?

ЗУБ В.О. Так.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Пропоную підтримати пропозицію народного депутата України Зуба Валерія Олексійовича та направити відповідне звернення від комітету до Міністерства охорони здоров'я з проханням в стислі терміни визначити поняття "неякісні ліки" на рівні МОЗу і потім, щоб коли ця правка, яку подали колеги, в правоохоронному комітеті буде обговорюватися, щоб ми чітко розуміли, про що ця правка, бо неякісні ліки для мене... До речі, маркування для мене якщо порушено, то це якраз неякісні

ліки, але це для мене, ну тут є у нас регулятор, і він має визначитися однозначно.

Колеги, Валерію Олексійовичу, я правильно сформулював?

ЗУБ В.О. Я думаю, так.

Вікторе Кириловичу. Як ви скажете.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Колеги, прошу підтримати і проголосувати.

Радущкий – за.

Булах.

БУЛАХ Л.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вагнер.

ВАГНЕР В.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Вірастюк.

ВІРАСТЮК В.Я. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Гурін.

ГУРІН Д.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дмитрієва.

ДМИТРИЄВА О.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дубіль.

Дубнов.

ДУБНОВ А.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Заславський.

ЗАСЛАВСЬКИЙ Ю.І. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Зінкевич.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Зуб.

ЗУБ В.О. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Кузьмініх.

КУЗЬМІНИХ С.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Макаренко.

Перебийніс.

ПЕРЕБИЙНІС М.В. За.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Стефанишина.

Пані Яно, скільки?

ЗІНКЕВИЧ Я.В. За – 12. Не голосували. – 3.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Рішення прийнято.

Колеги, я всім вдячний.

ДМИТРИЄВА О.О. Ні, Михайле Борисовичу. А моє питання?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Оксано Олександрівно, вибачте, будь ласка.

ДМИТРИЄВА О.О. Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. У нас в "Різному" ще питання народного депутата Дмитрієвої Оксани Олександрівни.

Прошу, Оксано Олександрівно, у вас 3 хвилини.

ДМИТРИЄВА О.О. Дякую.

Колеги, я звернуся до вас з таким питанням і до Міністерства охорони здоров'я. До вас до всіх було направлено листи від Громадської спілки "Орфанні захворювання України". І зараз іде мова саме про пацієнтів з другим та третім типом СМА. Це питання є дійсно у нас дуже важливим.

Я хочу вам нагадати, що ми влітку вже займалися питанням перерозподілу видатків на лікарські засоби, це загальний був такий перерозподіл, і щоб підтримати лікарські забезпечення в цілому. Але сьогодні ми бачимо, що окремі нозології, а саме такі пацієнти зі СМА 2-го та 3-го типу, ну це питання не вирішено. Фактично ми маємо ситуацію, коли ні місцеві бюджети у нас, ні центральний рівень не взяли на себе повну відповідальність за це питання. І в результаті у нас пацієнти не можуть отримувати такий, можна сказати, безперервний доступ до лікування. Така модель не працює. І тут треба, знаєте, вирішити нам, прийняти таке

державницьке рішення із чіткими розуміннями, хто несе відповідальність і який все ж таки механізм забезпечення лікування.

І підсумовую. У мене таке прохання до нашого комітету, до Міністерства охорони здоров'я зробити, я не знаю, робочу групу, вони вже всім надоїли, але якусь нараду зробити або в нашому комітеті або в Міністерстві охорони здоров'я, дослухатись до Громадської спілки "Орфанні захворювання" і вирішити питання саме по пацієнтах СМА 2-го і 3-го типу. Їх небагато, але вони є і ми маємо як держава їм допомогти з лікуванням, або це дати на місцеві бюджети, або все ж таки це рішення приймається на центральному рівні.

І я би просила дуже міністерство, Вікторе Кириловичу, і вас взяти під контроль це питання. І давайте ми його вирішимо якось.

Дякую вам.

ЛЯШКО В.К. Дякую, Оксано Олександрівно. Можу прокоментувати?

ДМИТРИЄВА О.О. Так-так.

ЛЯШКО В.К. Ми вже неодноразово питання ці з вами проговорювали щодо закупівлі препаратів для лікування орфанних захворювань. Я як міністр охорони здоров'я вчергове скажу, там, де є лікування, ми за те, щоб можна було і купувати ці лікарські засоби і давати їх. Це питання полягає в тому, в сумі коштів, які виділяються на централізовані закупівлі.

І саме тут скажу, що за останні 3 роки було прийнято ряд змін і чесно сказали, як закуповувати інноваційні молекули лікування орфанних захворювань, і спочатку виходить оцінка медичних технологій, після цього ідуть рекомендації. І або за договорами керованого доступу робляться закупівлі, або централізовано вносяться в номенклатуру закупівель.

Ми готові вчергове сісти і ще раз проговорити, і подивитися, і прорахувати цей бюджет. І вчора на уряді ми вчергове прийняли документ на виконання закону, який був проголосований, про можливість регіонам підключатися до як би договорів керованого доступу, які заключає

Міністерство охорони здоров'я, чітко прописаний алгоритм. Тому у нас проблем точно немає, питання тільки у додатковому ресурсі, який необхідний для того, щоб закуповувати, покривати ці лікарські засоби.

ДМИТРИЄВА О.О. Дякую. Але все ж таки давайте ми зустрінемося, якусь зустріч зробимо, бо, наприклад, я бачу, що ліки, які для пацієнтів другого та третього типу, вони пройшли вже оцінку медичний технологій, регіони не підключаються і нам якось треба на це впливати, бо воно, знаєте, кожний на другого перекидає і все, і воно так і залишається. Може якось ми можемо впливати на регіони, щоб вони закуповували ці ліки.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Оксано Олександрівно, на жаль, Закон про децентралізацію...

ДМИТРИЄВА О.О. Розумію, так.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. ...не дозволяє нам, але слушно, що це питання, треба його більш...

ДМИТРИЄВА О.О. Ну воно не вирішеним залишається.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Так, воно не вирішене, його треба вирішувати. Просто, єдине, ну, на жаль, вплинути на регіони ми з вами точно не можемо. Це тільки ви про це можете...

ДМИТРИЄВА О.О. На жаль, так.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Ну може не на жаль, ми ж всі за децентралізацію голосували, тому... Навіть не ми голосували, але це дія закону.

Тому давайте думати. І тут я чую позицію міністерства, воно теж готове це питання рушити. Тим більше, бачите, я навіть не знав, що ОМТ пройшли вже другий, третій. Тим більше, якщо пройшли, ну будемо думати, вплоть до того, що будемо шукати МОЗу, якщо він вважає це доцільним, будемо шукати їм додаткове фінансування десь при змінах до бюджету, щоб це зробити.

ДМИТРИЄВА О.О. Дякую.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. До речі, податок з паучів або з електронних цих цигарок, додатковий податок якраз був би на цих дітей, я думаю, всі колеги підтримають і в залі так само. Мені так здається, я хочу вірити, що у нас буде, все ж таки за дітей і проголосують. Але треба шукати варіант додаткового фінансування, бо на місцеву владу ми, на жаль, вплинути не можемо. Знову ж таки, коли ми кажемо там про великі міста, у них є за рахунок чого дофінансувати. Так? А давайте там якесь маленьке місто, а звідки у них бюджет є? Податків немає, нічого нема, тому.

Тут таке питання важливе, ці діти мають бути захищені державою, тому дякую вам за поставлене питання. І будемо разом із МОЗ і разом із комітетом шукати рішення для цього питання.

Колеги, у нас на сьогодні порядок денний вичерпаний.

Всім бажаю прийдешніх світ! Головне – здоров'я, щоб у всіх було. І головне, щоб ми перемогли, щоб Україна перемогла.

І побачимось дуже скоро, так, всі знають дату, прошу бути. І там, дійсно, там всі відрядження і відпустки скасовані, тому там все одно будемо і, тим більше, у нас важливий комітет по паучах.

Дякую. Дякую і до побачення.